

**ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТУСА
НАВЧАЛЬНО НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПСИХОЛОГІЇ
КАФЕДРА ЗАГАЛЬНОЇ ТА СОЦІАЛЬНОЇ ПСИХОЛОГІЇ**

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«ПСИХОЛОГІЧНА СЛУЖБА І СПЕЦІАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ»

Кількість кредитів ЄКТС	5 кредитів
Період викладання	5 семестр
Рівень вищої освіти	перший
Спеціальність	053 Психологія
Освітня програма	Психологія
Викладач	Шель Наталія Василівна, к.психол.н., доцент понад 2 роки
Профайл викладача	https://scholar.google.com.ua/citations?user=9J8inmUAAA&hl=ru
Доступ до матеріалів курсу	https://teams.microsoft.com/v2/
Контактна інформація	n.shel@donnu.edu.ua

Анотація дисципліни

Курс «Психологічна служба і спеціальна психологія» призначений для створення цілісного уявлення особливостей роботи психолога з різними категоріями людей, особливу увагу приділяється вивченню специфіки роботи із дітьми з особливими освітніми потребами.

Мета вивчення навчальної дисципліни: формування у майбутніх психологів комплексного бачення організації, планування та впровадження професійної діяльності психолога в різних психологічних та соціальних службах; формування психологічних знань для надання психологічної допомоги різним верствам населення під час війни.

Компетентності, які формуються у здобувача в результаті вивчення навчальної дисципліни.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК5. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК6. Здатність приймати обґрунтовані рішення. ЗК7. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК7. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК8. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК9 Здатність працювати в команді.

ЗК10. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;

ЗК11. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Спеціальні компетентності (СК)

СК1.Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології.

СК4.Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел.

СК5.Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій.

СК7. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.

СК8. Здатність організовувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову).

СК9. Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну відповідно до запиту.

СК 10. Здатність до публічного виступу, захисту і презентації власних досягнень.

СК11. Здатність дотримуватися норм професійної етики.

СК12. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

СК 13 Здатність розробляти та реалізовувати психотерапевтичні та психокорекційні заходи, спрямовані на збереження і відновлення психічного здоров'я.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ (ПРН)

ПР11. Скласти та реалізовувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних дій.

ПР13. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності.

ПР14. Ефективно виконувати різні ролі у команді у процесі вирішення фахових завдань, у тому числі демонструвати лідерські якості.

ПР17. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.

ПР18. Вживати ефективних заходів щодо збереження здоров'я (власного й оточення) та за потреби визначати зміст запиту до супервізії.

ПР 19 Здійснювати психологічний супровід осіб, які мають девіантну поведінку, вади розвитку, перебувають в кризових станах і потребують невідкладної психологічної допомоги.

Календарний план викладання дисципліни «Психологічна служба та спеціальна психологія».

Тиждень/дата/ Години	Тема	Форма проведення заняття	Завдання/ години	Термін виконання Дата і час	Мак Кількість балів
5 семестр (лекції - 28 год., практичні - 28 год., самостійна робота - 94 год., МК, екзамен/ індивідуальна творча робота)					
1 тиждень	Тема. Організаційні основи психологічної	Лекція №1	Вхідний контроль		

	служби				
1 тиждень	Тема. Сучасний стан психологічної служби в Україні	Практичне заняття № 1	Порівняйте прикладну, наукову і побутову психологію. Знайдіть спільне і відмінне. Відповідь подайте у вигляді таблиці. Завдання 2. Визначте основні напрямки роботи психологічної служби. Дайте їм характеристику. Завдання 3. Зробіть порівняльний аналіз організації психологічних служб в Україні, країнах ЄС, США. Завдання 4. Проаналізуйте законодавчі документи, що регламентують роботу соціально-психологічних служб різних сфер життя.		3
1 тиждень	Тема. Порівняльний аналіз організації психологічної служби в США, Франції і країнах Східної Європи	Самостійна робота	Підготовка до практичного заняття. Виконання завдань для самостійної роботи	1 тиждень	3
2 тиждень	Тема. Організація роботи психолога в освітній установі	Лекція №2	Усне опитування	2 тиждень	
2 тиждень	Тема. Організація психологічної служби в освітній установі.	Практичне заняття №2	Основні принципи роботи психологічної служби в закладах освіти. Напрямки роботи психолога в закладах освіти (дошкільні заклади, заклади	2 тиждень	3

			середньої освіти та у вищій школі). Законодавчі документи, які регламентують роботу психологічної служби в закладах освіти.		
3 тиждень	Тема Організація психологічної служби в дошкільних закладах	Лекція №3	Усне опитування	3 тиждень	
3 тиждень	Тема. Психологічна допомога дітям раннього і дошкільного віку	Практичне заняття № 3	Психологічні особливості дітей дошкільного віку. Психологічні труднощі у дітей дошкільного віку. Принципи роботи психолога із дітьми дошкільного віку. Особливості роботи психолога із батьками та педагогами в дошкільному закладі освіти. Завдання. Визначте найбільш типові психологічні труднощі у дітей дошкільного віку. Дайте коротку характеристику та запропонуйте психологічні інструменти для їх вирішення та подолання. Розгляд ситуацій.		3
4 тиждень	Тема. Основні психологічні труднощі молодших школярів	Лекція №4	Усне опитування	4 тиждень	
4 тиждень	Тема. Організація роботи психолога із молодшими школярами.	Практичне заняття №4	Психологічні труднощі дітей молодшого шкільного віку.	4 тиждень	3

			Готовність до школи: діагностика та психологічна підтримка. Робота психолога з батьками та педагогами дітей молодшого шкільного віку. Завдання 1. Проаналізуйте основні психологічні труднощі у дітей молодшого шкільного віку та підберіть діагностичний інструментарій для діагностики, змодельуйте уривок консультативної бесіди із батьками дітей цієї категорії.		
5 тиждень	Тема. Психологічна допомога у старшому шкільному та юнацькому віці	Лекція №5	Усне опитування	5 тиждень	3
5 тиждень	Тема. Організація роботи психолога із підлітками та юнаками	Практичне № 5	Психологічні особливості підліткового віку та основні труднощі, пов'язані із цим. Криза підліткового віку. Професійне самовизначення старшокласників: діагностика, просвіта та психологічна допомога в профорієнтації. Розгляд ситуацій	5 тиждень	3
6 тиждень	Тема. Організація роботи психолога із педагогами та	Лекція №6	Усне опитування Розробити	6 тиждень	3

	батьками в закладах освіти		рекомендації для батьків та педагогів у роботі із дітьми різних вікових категорій.		
6 тиждень	Тема. Організація роботи психолога із батьками та педагогами	Практичне заняття №6	Просвітницька робота із педагогами та батьками. Форми та прийоми роботи із педагогами та батьками. Професійне вигорання у педагогів: діагностика, просвіта, психологічна допомога. Завдання 1. Ви працюєте психологом у школі. До вас звернувся заступник директора з виховної роботи. Він зазначив: «Я займаю керівну посаду. Робота відповідальна. Часто трапляються неприємні ситуації. Декілька останніх місяців відчуваю роздратування, яке переноситься і на колег по роботі, і на рідних. Причин серйозних ніби для цього немає. Все як завжди: навчання, виховні заходи, зустрічі з батьками та учнями...бажання виспатися. Ось сьогодні підвищив голос на одного з учнів без серйозної на те причини. Мені дуже соромно за це. Зі мною щось відбувається, а що саме – не розумію». Обов'язкова програма	6 тиждень	3

		при виконанні завдання: 1. Сплануйте та змодельуйте результати дослідження емоційного стану заступника директора. 2. У ході роботи використовуйте методику діагностики рівня емоційного вигоряння В.В. Бойка. 3. Підготуйте діагностичний звіт. 4. Використавши результати проведеного дослідження, продемонструйте консультативну бесіду з клієнтом, у ході якої Ви дасте рекомендації щодо подолання наслідків емоційного вигоряння. Завдання 2. Запропонуйте тематику та форми роботи із батьками дітей різних вікових груп. Наприклад, Які б заходи Ви запропонували для роботи із батьками дітей - першокласників? (вибір теми та вікової групи виберіть самостійно). Завдання 3. Розробіть заняття із елементами тренінгу для батьків підлітків. Завдання 4. Запропонуйте форми роботи із педагогами		
--	--	---	--	--

			із “професійним вигоранням”. Підберіть діагностичний інструментарій, розробіть рекомендації. Розробіть заняття із елементами тренінгової роботи із педагогами на тему “Профілактика професійного вигорання у педагогів”.		
	Модульний контроль				8
7 тиждень	Тема. Організація психологічної служби в організаціях	Лекція №7	Усне опитування .	7 тиждень	3
7 тиждень	Тема. Основні функції психологічної служби в організації.	Практичне заняття №7	Психологічна служба в організації: специфіка, мета, завдання та напрямки роботи. Особливості психологічного консультування керівника організації. Робота психолога із працівниками організації. Розгляд ситуацій та практичних завдань.	7 тиждень	3
8 тиждень	Тема. Організація роботи психологічної служби в ЗСУ	Лекція №8	Усне опитування.	8 тиждень	3
8 тиждень	Тема. Психологічна служба ЗСУ	Практичне заняття №8	Діагностика військовослужбовців. Базові принципи у роботі із військовослужбовцями. Психологічна допомога у роботі із військовослужбовцями,	8 тиждень	3

			їх сім'ями. Практичні завдання.		
9 тиждень	Тема: Функціонування психологічної служби в ДСНС	Лекція №8,9	Усне опитування.		
9 тиждень	Тема: Організація психологічної служби в ДСНС України	Практичне заняття №10	Основні напрямки роботи психологічної служби ДСНС. Особливості надання екстренної психологічної допомоги. Дебрифінг: завдання, етапи і зміст. Завдання 1. Запропонуйте алгоритм психологічного супроводу рятувальникам або цілим караулам. Визначте основні завдання, специфіку та прийоми роботи. Завдання 2. Перша психологічна допомога. В чому її суть, зміст та основні принципи. Запропонуйте фрагмент консультації людині, яка щойно втратила близьку людину після ракетного обстрілу. Завдання3. . Психологічна допомога дітям під час війни. Визначте ознаки і симптоми стресу у дітей. Запропонуйте програму психологічної допомоги дітям під		3

			час війни. Завдання 4. Розробіть ментальну карту на тему “Дебрифінг”, “Вторинна травматизація.”. Завдання 5. Проаналізуйте та визначте основні симптоми професійного вигорання. Підготуйте діагностичний інструментарій та запропонуйте прийоми роботи. Підготуйте заняття із елементами тренінгу для осіб із високим рівнем професійного вигорання. Завдання 6. Підготуйте фрагмент заняття із людиною із «синдромом вцілілого». Визначте особливості та напрямки роботи.		
10 тиждень	Тема. Організація психологічної служби в закладах охорони здоров'я.	Лекція №10	Усне опитування	10 тиждень	3
10 тиждень	Тема. Організація роботи психолога в закладах охорони здоров'я.	Практичне заняття №10	Основні напрямки роботи психологічної служби ДСНС. Особливості надання екстренної психологічної допомоги. Дебрифінг: завдання, етапи і зміст. Завдання 1. Запропонуйте алгоритм психологічного супроводу рятувальникам або		3

			цілим караулам. Визначте основні завдання, специфіку та прийоми роботи. Завдання 2. Перша психологічна допомога. В чому її суть, зміст та основні принципи. Запропонуйте фрагмент консультації людині, яка щойно втратила близьку людину після ракетного обстрілу. Завдання 3. Психологічна допомога дітям під час війни. Визначте ознаки і симптоми стресу у дітей. Запропонуйте програму психологічної допомоги дітям під час війни. Завдання 4. Розробіть ментальну карту на тему “Дебрифінг”, “Вторинна травматизація.”. Завдання 5. Проаналізуйте та визначте основні симптоми професійного вигорання. Підготуйте діагностичний інструментарій та запропонуйте прийоми роботи. Підготуйте заняття із елементами тренінгу для осіб із високим рівнем професійного вигорання.		
--	--	--	--	--	--

			Завдання 6. Підготуйте фрагмент заняття із людиною із «синдромом вцілілого». Визначте особливості та напрямки роботи.		
11 тиждень	Тема. Організація діяльності психологічної служби в органах внутрішніх справ	Лекція №11	Усне опитування	11 тиждень	
11 тиждень	Тема. Психологічна служба внутрішніх справ	Практичне заняття №11	Завдання і напрямки роботи психолога у органах Внутрішніх справ. Принципи та завдання роботи психолога у органах внутрішніх справ. Організація роботи психолога із првопорушниками та відхиленнями у поведінці. Психологічні особливості організації слідчих дій. Практичні завдання.	11 тиждень	3
12 тиждень	Тема. Психологічна служба в СБУ	Лекція № 12	Усне опитування	12 тиждень	
12 тиждень	Тема. Організація психологічної служби в СБУ	Практичне заняття № 12	Мета та завдання психологічної служби СБУ. Психодіагностичний напрямок роботи психолога в психологічній службі СБУ. Професійний відбір у СБУ. Психологічна підтримка та супровід працівників СБУ.	12 тиждень	

			Практичні завдання.		
13 тиждень	Тема. Організація психологічної служби в пенітенціарній службі	Лекція № 13	Усне опитування .	13 тиждень .	
13 тиждень	Тема. Напрямки роботи психолога в економіці та бізнесі	Практичне заняття № 13	Функції, мета та завдання психологічної служби в пенітенціарній службі. Завдання 1. Запропонуйте алгоритм роботи із психологічного забезпечення переговорів зі злочинцями. Які шляхи, способи та на що буде спрямована консультативна допомога працівникам оперативних служб? Визначте пріоритети у надані психологічної підтримки для співробітників, що приймають безпосередньої участі в їх проведенні. Відповідь обґрунтуйте. Підберіть добірку художніх фільмів, які це демонструють. Завдання 2. Як на Вашу думку впливає складання психологічних портретів осіб, які підозрюються в скоєнні злочинів у розкритті їх. Відповідь обґрунтуйте. Продемонструйте на конкретному прикладі. Завдання 3. Запропонуйте заходи		3

			щодо формування у працівників психологічної готовності до професійної діяльності в екстремальних ситуаціях, відповідального ставлення до дотримання правил безпеки в службовій діяльності, передбачливості. Продемонструйте конкретні прийоми та техніки у роботі із психологічною готовністю до роботи в екстремальних умовах. Завдання 4. Визначте основні ознаки переживання засудженим “тюремної кризи”. Запропонуйте алгоритм надання психологічної допомоги. Завдання 3. Визначте пріоритетні напрямки психологічної роботи із злочинцем. Запропонуйте діагностичний інструментарій для діагностики осіб, що скоїли злочин. Розробіть рекомендації для цієї категорії осіб.		
14 тиждень	Організація роботи психолога в ІРЦ (інклюзивно-ресурсному центрі).	Лекція №14	Усне опитування. Актуалізація опорних знань		
14 тиждень	Тема. Робота психолога в ІРЦ	Практичне заняття №	Основні напрямки роботи психолога в	14 тиждень	3

		14	ІРЦ.: оцінка освітніх потреб, корекційно-розвиткова робота. Функції і завдання психолога ІРЦ. Діти з Особливими освітніми потребами. Робота із батьками дітей із особливими освітніми потребами. Практичні завдання.		
	Самостійна робота		Доповіді та реферати .		10
1 тиждень	Підготовка індивідуального творчого завдання (40)	Самостійна робота (10)	. Захист індивідуального проекту	1 тиждень	
					100

Практичні роботи $14 \times 3 = 42 \text{ б.} + 8 \text{ б.}$ (модульний контроль) + 10 б. (самостійна робота) = 60 б. + 40 б. (індивідуальне творче завдання / екзамен).

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Оцінка розраховується зі 100 балів, з них 60 балів складає поточний контроль та підсумковий контроль (індивідуальне творче завдання або екзамен) – 40 балів.

Здобувач вищої освіти отримує 60 балів протягом семестру за:

- ☐ роботу на практичних заняттях (14 практичних x 3 бали = 42 б.);
- ☐ виконання самостійної роботи (10 б.);
- ☐ модульна контрольна робота (8 б.)

Система нарахування балів: бали за практичні заняття + бали за самостійну роботу + бали за модульну контрольну роботу. Підсумковий контроль від 0 до 40 балів (творче завдання / екзамен): наукова робота здобувача вищої освіти з дисципліни (участь у наукових семінарах, круглих столах, конференціях тощо (від 10 балів до 20 балів: доповідь на конференції за темою 10 б., доповідь+публікація 20 б.); виконання індивідуального творчого завдання у вигляді презентації (від 0 балів до 20 балів).

Теми індивідуальних творчих завдань

Запропонуйте програму психологічної діяльності практичного психолога за наступними темами.

- Зі студентами першого курсу з метою їх соціальної адаптації до навчання.
- Зі старшокласниками середньої школи з метою проведення профорієнтаційної діяльності.
- З батьками, що виховують дитину, яка має затримку психічного розвитку (розумову відсталість).
- З молодим чоловіком, котрий у 30-ти річному віці отримав функціональне обмеження (каліцтво) внаслідок дорожньо-транспортної пригоди.
- З ВІЛ- інфікованими молодими людьми, які щойно дізнались про свій діагноз.

6. З підлітками, що постійно проявляють агресивну поведінку стосовно своїх однокласників.
7. З підлітками, які вчиняють булінг у школі.
8. З підлітками, що мають узалежену від комп'ютерних ігор поведінку.
9. З подружжям літніх людей, син яких загинув під час бойових дій.
10. З людьми середнього віку, що є опікунами неповнолітніх дітей і створили дитячий будинок сімейного типу.
11. З людьми, які постраждали внаслідок техногенного лиха (вибуху будинку).
12. З матір'ю чотирирічної, хворої на онкологічне захворювання дитини.
13. З сім'єю переселенців, що переїхали внаслідок військових дій.
14. З жінкою 56 років, що переживає втрату чоловіка.
15. З дівчиною 17 років, що вчинила спробу самогубства.
16. З підлітками, що вчинили протиправні дії (акт вандалізму) на кладовищі.
17. З жінками, що потерпають від насильства у сім'ї.
18. З дівчинкою 10-ти років, що зазнає насильства у сім'ї з боку мачухи.
19. З молодою жінкою, що не може працевлаштуватись упродовж року після закінчення навчального закладу.
20. З дівчиною, що постраждала від зґвалтування.
21. З дитиною із порушенням слуху адаптація у шкільному середовищі.
22. З дитиною із поведінковими порушеннями.
23. З дитиною з аутичним спектром.
24. З дитиною з порушенням мовленням.
25. З дитиною з порушенням зору.
26. З дитиною з особливими потребами в освітньому закладі.
27. З дитиною з інтелектуальними порушеннями.
28. З дитиною із затримкою психічного розвитку.
29. З шкільним психологом у команді супроводу дитини із особливими потребами.
30. З учителями, що працюють в інклюзивному класі.

Завдання для самостійної роботи (доповіді та реферати)

1. Призначення профілактичної та просвітницької роботи психологічної служби сфери бізнесу.
2. Специфіка психологічного консультування як напряму роботи психологічної служби в бізнес-організації.
3. Розкрийте мету та завдання психологічної служби у сфері бізнесу.
4. Розкрийте основні напрямки роботи практичного психолога з добору персоналу.
5. Розкрийте особливості роботи практичного психолога із забезпечення фірмового стилю організації.
6. Розкрийте особливості роботи практичного психолога у відділах із зв'язків з громадськістю та в рекламних агентствах.
7. Розкрийте особливості психологічного забезпечення нововведень в організації.
8. Критерії ефективності практичної роботи психодіагноста у медичних закладах.
9. Проблеми ефективності психологічної корекції в роботі практичного психолога медичного закладу.
10. Соціально-психологічний тренінг як одна з найефективніших форм роботи практичного психолога.
11. Проблеми застосування даних психодіагностики в соціальній практиці.

11. Психологічна лекція як вид роботи шкільного психолога.
12. Зміст роботи психолога в початковій, середній, старшій школі.
13. Проблема адаптації психолога-початківця.
14. Планування діяльності психологічної служби.
15. Модель професійної діяльності практичного психолога.
16. Етичний кодекс психолога та його принципи.

Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату. Списування під час контрольних робіт та виконання тестових завдань заборонені. Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

Контроль самостійної роботи проводиться шляхом захисту на останньому практичному занятті в кінці кожного модуля. Модульний контроль здійснюється з метою перевірки рівня засвоєння теоретичного і практичного матеріалу змістових модулів та передбачає виконання здобувачами письмових тестових завдань. Пропущені лекції здобувач самостійно опрацьовує, використовуючи рекомендовану літературу. За умов невчасного або неналежного виконання запропонованого виду робіт на практичних заняттях здобувач може виконати завдання наново, але не пізніше, ніж до останнього практичного заняття за розкладом. Виконання не усіх завдань з теми зменшує оцінку відповідно до запланованої кількості завдань. Всі завдання з практичних робіт мають бути виконані своєчасно та захищені на практичному занятті за розкладом, за невчасну здачу практичних робіт кількість балів за кожну тему буде зменшено на 25%. Пропущені практичні заняття здобувач може відпрацювати у години консультацій за розкладом, але не пізніше, ніж до останнього практичного заняття. Здобувачі, які навчаються за індивідуальним графіком повинні здавати завдання відповідно до узгодженого графіку очно, або за допомогою Outlook.

Оцінка за практичну роботу не зараховується, якщо здобувач не дотримався норм академічної доброчесності: несамотійне виконання завдань, плагіат, використання недостовірних джерел, недотримання норм законодавства про авторське право та суміжні права.

Під час проведення модульних контрольних робіт заборонено використовувати мобільні пристрої та інші технічні засоби, окрім власного конспекту з навчальної дисципліни.

Методи оцінювання результатів навчання

1. Модульний контроль проводиться у вигляді контрольної роботи.
2. Поточний контроль здійснюється у формі: • усних відповідей до теми; • усне опитування на практичному занятті • індивідуальне творче завдання у вигляді презентації

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Бали Критерії оцінювання

8	100 % правильних відповідей від загальної кількості завдань
7	90 % правильних відповідей від загальної кількості завдань
6	89 % правильних відповідей від загальної кількості завдань
5	75% правильних відповідей від загальної кількості завдань
4	74-60 % правильних відповідей від загальної кількості завдань
3	59 % правильних відповідей від загальної кількості завдань
2	40 % правильних відповідей від загальної кількості завдань
1	39 - 20% правильних відповідей від загальної кількості завдань
0	19 - 0% правильних відповідей від загальної кількості завдань

Критерії оцінювання завдань до практичного заняття

Бали Критерії оцінювання

3 90-100 % правильних відповідей від загальної кількості завдань

2 70-89 % правильних відповідей від загальної кількості завдань

1 50-69 % правильних відповідей від загальної кількості завдань

0 40-49% правильних відповідей від загальної кількості завдань

Усне опитування на занятті Бали

Критерії оцінювання

3 правильне розкриття змісту питання, творчий підхід до виконання завдання, усвідомлене використання термінів і понять, опора на знання теорії, відповідь науково аргументована, логічна

2 відповідь недостатньо аргументована, є деякі неточності

1 поверхнева, неповна відповідь

0 відповідь відсутня або повністю невірна

Критерії оцінювання індивідуальних творчих робіт у вигляді презентацій

Бали Критерії оцінювання

0-2 розкрито зміст представленої теми

0-2 визначена структура презентації

0-1 наявність логічного зв'язку викладеної інформації

0-2 перелік джерел не менше 3 за останні 10 років

0-2 наявність кольорових, шрифтових рішень

0-2 презентація включає до 15 слайдів основної частини

0-2 захист презентації вчасно

0-2 наявність графічних зображень

0-2 повна відповідь на питання під час захисту презентації

0-2 вільне володіння теоретичним матеріалом з підготовленого питання

0-2 обсяг та глибина знань за темою

0-1 уміння і навички використання комп'ютерних технологій. Використання спецефектів (анімація, звук, графіка)

Всього 40б.

Критерії оцінювання самостійної роботи

Високий (5 балів): уміння чітко виявляти проблеми, ґрунтовні оригінальні пропозиції щодо вирішення проблемної ситуації, заданої у кейсі, високу спроможність застосування здобутих теоретичних знань з дисципліни у практичних ситуаціях, використання цікавого додаткового фактичного матеріалу, уміння логічно, послідовно викладати своє бачення у процесі обговорення, здатність якісно подавати свою позицію у різних формах (наприклад, у вигляді презентації). Середній (4 балів): уміння чітко виявляти проблеми, наявні пропозиції щодо вирішення проблемної ситуації, заданої у кейсі, наявність у відповіді теоретичних знань з дисципліни у практичних ситуаціях, уміння викладати власне бачення у процесі обговорення, результат виконання поданий у заданій формі.

Достатній (3 бали): пропозиції, що частково вирішують проблемну ситуацію, задану у кейсі, присутність у відповіді теоретичних знань з дисципліни, але допущені суттєві недоліки щодо обґрунтування позиції, мови викладу, форм подання.

Низький (від 0 до 2 балів): пропозиції, що або взагалі не мають стосунку до вирішення проблеми або частково вирішують проблемну ситуацію, задану у кейсі, слабка присутність у відповіді теоретичних знань з дисципліни, допущені суттєві недоліки щодо обґрунтування позиції, що ставлять її під сумнів, мова викладу та форми подання лише частково відповідають професійному рівню або взагалі не відповідають.

Здобувач вищої освіти, який набрав протягом семестру суму балів більшу за 60, має можливість: ☐ не складати іспит і отримати набрану кількість балів як підсумкову оцінку; ☐ складати іспит з метою підвищення свого рейтингу з певної навчальної дисципліни. Здобувач вищої освіти, який набрав протягом семестру менше за 60 балів, зобов'язаний складати іспит.

На екзамені студенти готуються та відповідають за екзаменаційним білетом, який має два питання теоретичного характеру, третє питання складається з завдання практичного спрямування.

Перше та друге завдання оцінюються у 15 балів за такими критеріями:

15-14 балів - повна відповідь, не менше 90% потрібної інформації (повне, безпомилкове розв'язування завдання);

13-10 балів - достатньо повна відповідь, не менше 75% потрібної інформації або незначні неточності (повне розв'язування завдання з незначними помилками);

9-5 балів - неповна відповідь, не менше 50% потрібної інформації та деякі помилки (завдання виконане з певними недоліками);

4-1 бал - відповідь містить менше 50% потрібної інформації, грубі помилки, студент не орієнтується у загальних термінах.

Третє питання – практичного спрямування, максимальна кількість балів 10б. Система нарахування балів: бали за практичні заняття + бали за самостійну роботу + бали за модульну контрольну роботу+ бали за творче завдання.

Схема оцінювання результатів навчальних досягнень

Оцінювання результатів навчальних досягнень за навчальною дисципліною здобувачів вищої освіти здійснюється за критеріями, що впроваджені в університеті:

За 100-бальною шкалою	За шкалою ECTS	За національною шкалою	
		для екзамену	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
67-74	D	задовільно	
60-66	E		
0-59	FX	незадовільно	не зараховано

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Основна

1. Панок В.Г. Психологічна служба: навчально-методичний посібник. Кам'янець – Подільський: ТОВ Друкарня Рута, 2016. 488 с.
2. Петровська І.Р. Методичні матеріали до навчального курсу «Психологічна служба» / І. Р. Петровська, Н. В. Гребінь. Львів: Малий видавничий центр Львівського національного університету імені Івана Франка, 2016.
3. Легка Л. М. Організація діяльності психологічних служб: навч. посіб. / Л. М. Легка, Л. Г. Семенча. Львів: Новий Світ-2000, 2019. – 372 с.
4. Василенко І.А. Методичні рекомендації до дисципліни «Сучасна психологічна служба: організація та функціонування» для здобувачів другого(магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 053 Психологія, Одеса, 2021. 26 с.
5. Гаркавенко З. О. Методичні рекомендації керівнику навчального закладу щодо діяльності психологічної служби. Київ: Український НМЦ практичної психології і соціальної роботи, 2015. 79 с.
6. Дуткевич Т.В., Савицька О.В. Практична психологія. Вступ до спеціальності. К., 2019. 281 с.
7. Вишньовський В.В. Методичні вказівки щодо проведення самостійної роботи з дисципліни «Психологічна служба» для студентів вищих навчальних закладів денної та заочної форми навчання спеціальності 053 «Психологія». Тернопіль: ТНТУ імені Івана Пулюя, 2018. 24 с.
8. Методичні рекомендації з організації професійнопсихологічного відбору у Збройних Силах України. Київ. : Головне управління по роботі з особовим складом Збройних Сил України. 2015 . 108 с.
9. Методичні рекомендації з організації психологічного вивчення вивчення військовослужбовців строкової служби Збройних Сил України. Київ.: Головне управління по роботі з особовим складом Збройних Сил України. 2015 . 108 с.

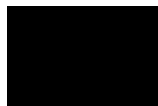
Допоміжна

1. Довідник нормативно-правових документів психологічної служби та психологомедико-педагогічних консультацій системи освіти України / Упоряд.: Ю. А. Луценко, А. Г. Обухівська, І. В. Луценко, Н. В. Сосновенко. – К.: Український НМЦ практичної психології і соціальної роботи, 2014. 475с.
2. Максимова Н.Ю., Третяк О.С., Чебоненко С.О. Становлення соціальної роботи із засудженими в місцях позбавлення волі. Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Педагогічні науки. 2013. № 108.1. С. 87–91.
3. Євсюков О.П., Тімченко О.В. Психологічне прогнозування надійності діяльності працівників аварійно-рятувальних підрозділів МНС України: Монографія Харків, 2007. 288 с.
4. Соломатіна К. Ю. Роль психологічної та соціально-виховної роботи в адаптації осіб, звільнених із місць позбавлення волі. URL: http://www.rusnauka.com/21_NIEK_2007/Psihologia/24203.doc.htm.
5. Соціально-педагогічна діагностика дітей та родин, які опинились в складних життєвих обставинах : метод. рек. / автори-упор. В. Г. Панок, В. Д. Острова. К. : УНМЦ практичної психології і соціальної роботи, 2016. 68 с.
6. Тополь О. Старість у контексті соціальної роботи: монографія. Київ: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2012. 308 с.

Інформаційні ресурси в інтернеті

1. Українська асоціація організаційних психологів та психологів праці. Режим доступу: <https://www.facebook.com/UAOPPP.Ukraine/>
 2. Психологічна служба в системі освіти України <https://ukua.facebook.com/groups/psyua/>
 3. Психологічна служба: курс лекцій <https://core.ac.uk/download/83535097.pdf>
 4. Положення про психологічну службу <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0885-18#Text>
 5. Офіційний веб-сайт Міністерства соціальної політики України. URL: <http://mlsp.kmu.gov.ua>.
 6. Офіційний веб-сайт Міністерства України у справах сім'ї, молоді та спорту. URL: <http://www.kmu.gov.ua/sport/control>.
 7. Практична психологія: сучасні реалії та перспективи: Збірник наукових праць за матеріалами Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції (15 квітня 2021 року) <https://www.yakaboo.ua/ua/praktichna-psiologija-suchasni-realii-taperspektivi-zbirnik-naukovih-prac-za-materialami-vseukrains-koi-students-koi-naukovopraktichnoi-konferencii-15-kvitnja-2021-roku.html>
8. Професійна діяльність практичного психолога. http://4ua.co.ua/psychology/rb2ad78a5c43b89521206c37_0.html

Викладач

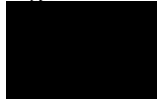

Наталія ШЕЛЬ

**В. о. завідувача кафедри
загальної та соціальної психології**

Наталія КОРОЛЬОВА

Гарант освітньої програми

Наталія ШЕЛЬ

**В. о. директора навчально-наукового
інституту психології**

Вікторія ОВЕРЧУК